

"Güya onların zannınca, küreviyet-i arza hükmeden, dinde çok mesaile muhalefet ediyor! Onu bahane ederek büyük bir iftirayı ettiler." Bu hadise nasıl olmuş?

"Bugünlerde bir hikâye buna misal olabilir: Fahr olmasın, zaman-ı sabavetimden beri üssülesas-i mesleğim; ifrat ve tefrit ile hakâik-i İslâmiyete sürülen lekeleri temizlemek ve o elmas gibi hakikatlarına saykal vurmak idi. Bu mesleğime tarih-i hayatım, pek çok vukuâtıyla şehâdet eder."

"Bununla beraber, bugünlerde küreviyet-i Arz gibi bedihî bir mes'eleyi zikrettim. O mes'eleye temas eden mesail-i diniyeyi tatbik ve tevfiik ederek düşmanların itirazatı ve muhibb-i dinin vesveselerini def' eyledim. Nasilki mesailde mufassalan gelecektir."

"Sonra gulyabani gibi, hayalâta alışan zahirperestlerin dimağları kabul etmeyecek gibi göründüler. Fakat asıl sebep başka garaz olmak gerektir. Güya göz yummakla gündüzü gece veya üflemekle güneşi söndürmeye ihtimal vermek gibi bir hareket-i mecnunanede bulundular."

"Güya onların zannınca küreviyet-i arza hükmeden, dinde çok mesaile muhalefet ediyor. Onu bahane ederek büyük bir iftirayı ettiler. O derecede kalmadı. Vesveseli ezhanı, iftiranın büyümesine müsaid bir zemin bulduklarından, iftirayı o derece büyüttüler ki; ehl-i diyanetin hakikaten ciğerlerini dağdar ve ehl-i hamiyeti, gerd-i terakkiyatından me'yus ettiler."⁽¹⁾

Burada, **dünyanın yuvarlak oluşunu** kabul edenlerin, aynı zamanda dinin çok meselelerine muhalefet ediyor düşüncesi ve zannı ile dünyanın yuvarlak oluşunu kabul etmeye yanaşmayan bir cahil tabakadan bahsediliyor.

Bu tabakanın ilkel anlayışını daha sade ve yalın bir şekilde ifade edebilmek için şöyle bir misal verebiliriz:

"Yer çekimi kanununu kabul edenler genellikle dine mesafeli hatta dine düşman kimseler, öyle ise bir dindar olarak benim yer çekimi kanununu kabul etmem mümkün değildir."

Böyle bir önerme böyle bir yaklaşım ne İslam'a ne akla ne de mantığa sığmaz. Bu bağınazca, cahilce ve ahmakça bir yaklaşım şeklidir ve **asla İslam'ı bağlamaz**. Bilim çevrelerinin bu tarz cahillerin bağınazca yaklaşımına bakarak İslam'ı yargılaması ve İslam'a, bilime karşıymış gibi muamele etmeleri de ayrı bir bağınazlık ve cahilce bir tavidir.

Bir dinsizin elinde bulunan bir hakikat, kafirin elinde diye dinsiz ya da kafir olmuyor ya da bir dindarın bir Müslümanın elinde bulunan bir batıl da Müslümanın elinde diye hak olmuyor. **Hak ve hakikat kimin elinde olursa olsun, haktır ve hakikattir; bu sebeple kabul edilmesi gerekir.**

Dünyanın yuvarlak oluşu bir hak bir hakikattir, bunu fasık ya da kafirlerin söylüyor ve dillendiriyor olması bu gerçeği değiştirmiyor. Aydın ve alim insan, pozisyonunu hakka göre alır, hakkın çıktığı ağza göre almaz.

Bu müstakil bir hadise değil, bir zihniyetin tahlil ve tenkididir.

(1) bk. [Muhakemat, Birinci Makale, On İkinci Mukaddeme](#).

İlgili ders videosu için tıklayınız:

[Prof. Dr. Şadi Eren, Muhakemat Dersleri \(14.Bölüm\)](#)